

Uchwała Nr XLIII/520/10
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 21 stycznia 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Pogobie Średnie na lata 2010-2016.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241) w związku z § 10 ust. 2, pkt 2, lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 i Nr 156, poz. 974)

Rada Miejska w Pisz uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan odnowy miejscowości Pogobie Średnie na lata 2010 - 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

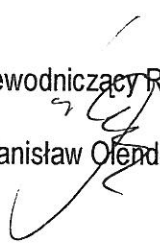
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pisz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Stanisław Ofender



**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
POGOBIE ŚREDNIE
NA LATA 2010-2016**

Pisz, styczeń 2010 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	1
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WSI POGOBIE ŚREDNIE	3
1.1. Położenie.....	3
1.2. Historia.....	4
1.3. Układ funkcjonalno-architektoniczny wsi.....	6
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	9
2.1. Powierzchnia	9
2.2. Ludność.....	10
2.3. Gospodarka	11
3. ANALIZA ZASOBÓW WSI POGOBIE ŚREDNIE	11
4. ANALIZA SWOT.....	14
MISJA I CELE STRATEGICZNE.....	19
SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU.....	20

WSTĘP

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW - Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. W ramach działania finansowaniem zostaną objęte projekty z zakresu:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury,
- 2) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, służących do użytku publicznego,
- 3) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów,
- 4) kształtowania centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,
- 5) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
- 6) budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej,
- 7) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości,
- 8) rewitalizacji budynków zabytkowych, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,
- 9) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne,
- 10) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,
- 11) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków,
- 12) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest stworzenie Planu Odnowy Miejscowości, który będzie zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy oraz innymi dokumentami

strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym, krajowym. Dlatego też Plan Odnowy Miejscowości Pogobie Średnie został opracowany tak, aby wpisywał się w Strategię Rozwoju Gminy Pisz na lata 2007-2015, Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, Strategię Rozwoju Kraju 2007-2015, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia oraz Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 - 2013.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój i odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, Działanie Odnowa i Rozwój Wsi.

Plan Odnowy Miejscowości Pogobie Średnie jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku uczestniczyli aktywnie mieszkańcy wraz ze swoimi przedstawicielem: sołtysem. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2010 - 2016.

Określa on generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia jej mieszkańców.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Pogobie Średnie jest obszar tej miejscowości.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WSI POGOBIE ŚREDNIE

1.1. Położenie

Pogobie Średnie to wieś położona w południowo-zachodniej części gminy Pisz, pomiędzy jeziorami Pogubie Małe a Pogubie Wielkie. Akwen Pogubia Małego ciągnie się łukiem, który upodabnia go do zdeformowanej litery "C". Północne ramię jeziora (skrajna część litery) tworzy zatokę, u nasady której zlokalizowana jest miejscowość Pogobie Średnie. W odległości ok. 1,5 km od miejscowości rozlewa się jezioro Pogubie Wielkie, które stanowi rezerwat ornitologiczny, chroniący rzadkie gatunki ptactwa wodnego i błotnego.

W stosunku do miasta Pisz miejscowość ta usytuowana jest w kierunku południowo-zachodnim i oddalona od niego o ok. 9 km (w linii prostej). Dojazd do wsi zapewnia ciąg dróg gminnych, który łączy się z drogą krajową nr 63.

Część gminy, w której znajduje się omawiana wieś charakteryzuje się lekko pagórkowatą rzeźbą terenu z wyraźnymi pozostałościami okresu glacialnego. Dominują tu słabe gleby piaszczyste, położone na terenach sandrowych. Wśród gleb ornich prym wiodą gleby kompleksu żyniego słabego i bardzo słabego (90%). Wśród użytków zielonych więcej jest użytków słabych i bardzo słabych (kompleks 3z) niż użytków średnich (kompleks 2z). Ten stan rzeczy odzwierciedla bonitacja gleb użytkowanych rolniczo. 70% to gleby klasy V i VI. Łąki są nieco lepszej jakości (44% w klasie IV) niż grunty orne i pastwiska.

Cechy klimatu kontynentalnego zaznaczają się tu silniej niż w innych rejonach Polski, co objawia się wyższą amplitudą wahań temperatur w ciągu roku, niższymi temperaturami zimą. Okres wegetacji trwa tu 190 dni. Ponadto na charakter klimatu mają wpływ czynniki lokalne (wody i lasy). Duża powierzchnia wód otwartych sprzyja parowaniu, co powoduje częstsze zachmurzenia i opady, a zdolność wody do akumulacji ciepła wpływa na rozkład temperatur. Częstym zjawiskiem są zarówno przymrozki w kwietniu i maju, jak i roztopy w zimie. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 6°C, a suma opadów 550 mm.

1.2. Historia

Pogobie Średnie założone zostało w 1708 roku. Historia terenów, na których znajduje się miejscowość sięga początku naszej ery, kiedy to osiedliło się tu pruskie plemię Galindów, o którym ok. 160 r. wspominał geograf aleksandryjski Klaudiusz Ptolemeusz. Walki toczone od XI do XIII w. z sąsiednimi plemionami pruskimi i z Mazowszanami doprowadziły jednak do prawie zupełnego wytrzebiecia Galindów. Ich ziemię zaczęła porastać tzw. Wielka Knieja. Po Galindach pozostały tylko nazwy, np.: Pisz (bagnisko), Jeglin (Jeglija - świerk), Kwik (quike – wody).

W 1254 r. papież Innocenty nadał całkowicie wyniszczoną ziemię Galindów książętom mazowieckim. Następnie tereny te zostały przekazane Zakonowi Krzyżackiemu i pozostały w jego władaniu aż do sekularyzacji Prus.

Koniec XIV w. to okres walk Krzyżaków z Litwinami, którzy niejednokrotnie najeżdżali te tereny. Zasiedlanie tych ziem przyspieszyło ustalenie granic między Zakonem, Litwą i Mazowszem. Początkowo przeważali chłopci z Mazowsza: smolarze, bartnicy, rybacy, myśliwi, którzy porzucali swoją wyjałowioną i rozdrobnioną ziemię i chętnie przenosili się na północ. Potem dołączyła drobna szlachta.

Regionu piskiego nie ominęła ostatnia wojna polsko – krzyżacka. Ostatecznie wojna skończyła się hołdem pruskim w 1525 r., złożonym na krakowskim rynku przez Albrechta Hohenzollerna. Rozwiązanie zakonu i przyjęcie przez Albrechta wiary luterńskiej spowodowało, że i większość poddanych poddała się nowemu obrządkowi.

Konflikt z lat 1519 - 1521 nie wyczerpał spisu nieszczęść, które nawiedzały Ziemię Piską. Zniszczenia czynione ręką człowieka były częste z racji pogranicznego położenia i ciągłych najazdów sąsiadów.

Wiek XVII przyniósł jednak poważniejsze spustoszenia. W czasach „potopu szwedzkiego”, elektor brandenburski skłaniał się do sojuszu ze Szwecją przeciwko Rzeczypospolitej. Aby go zmusić do przestrzegania powinności nakazanych lennikowi, w 1656 r. król Jan Kazimierz wysłał na ziemie pruskie wyprawę pod dowództwem hetmana Wincentego Gosiewskiego. Wyprawie towarzyszyli Tatarzy. Wykorzystali oni wojnę do łatwego zdobycia jasyru.

Przez lata Ziemia Piska nie mogła odrodzić się po tych klęskach. Dopiero zmiany granic związane z rozbiorami Rzeczypospolitej nieco poprawiły sytuację ludności mieszkającej na pograniczu. Zlikwidowanie granicy z Polską ułatwiło handel. Podjęto też próby wykorzystania komunikacyjnych walorów Wielkich Jezior Mazurskich. Rozpoczęto budowę kanałów oraz poprawiono spławność Pisy.

Swe piętno na Ziemi Piskiej odcisnęła także epoka napoleońska. W latach 1806 – 1813 przemaszerowywały przez Pisz wojska francuskie i rosyjskie. Te ostatnie, w pogoni za Napoleonem w styczniu 1813 r. obozowały w okolicach Pisz. Towarzyszył im sam imperator Aleksander I.

XIX stulecie upłynęło pod znakiem postępującej germanizacji ludności mazurskiej. Niewiele pomagał upór Mazurów w zachowaniu polskiego języka i obyczajów. Zwłaszcza ewangelickie wyznanie mieszkańców tej ziemi, ich przywiązanie do drukowanych po polsku kancjonałów, stanowiło pierwszą linię oporu w tej wojnie o kulturę. Główny obrońca zachowania polskiej mowy wśród ludności wiejskiej – Gustaw Gizewiusz urodził się właśnie w Pisz. W kultywowaniu mazurskich tradycji językowych przeszkadzały nie tylko władze. Istotne znaczenie odegrały również przemiany społeczno - gospodarcze. Pod koniec wieku uruchomiono połączenia kolejowe z Rzeszą. Gleba dawała niskie plony, licytowano zadłużone gospodarstwa. Lokalne rzemiosło nie konkurowało z tańszymi i lepszymi towarami przywożonymi z zewnątrz. Dla wielu Mazurów jedynym rozwiązaniem pozostawała emigracja, głównie do niemieckich centrów przemysłowych. W ślad za nią postępowała ekspansja języka niemieckiego.

Podczas I wojny światowej Ziemia Piska została objęta działaniami militarnymi. Dwukrotna, rosyjska okupacja tych terenów spowodowała duże straty. Jednak już w 1916 r. zniszczenia zostały odbudowane.

Pokój w Wersalu w 1919 r. zarządził plebiscyt w sprawie przynależności Mazur. Mazurzy mieli wybierać między Prusami Wschodnimi a Polską, która była dla nich nieznana, pochłonięta własnymi problemami. Te okoliczności plebiscytu w lipcu 1920 r., obok germanizacji, były powodem, że w powiecie tylko 14 osób głosowało za przyłączeniem do Polski.

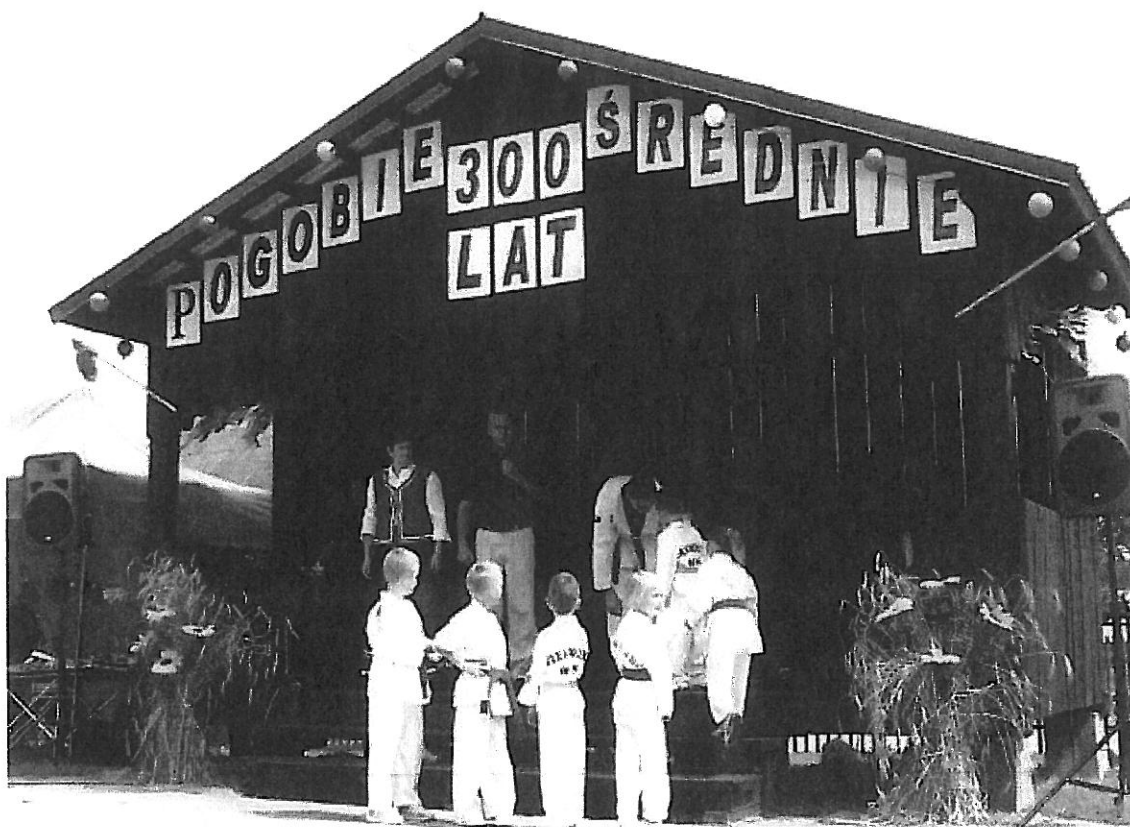
Kryzys po I wojnie światowej sprawił, że popularny stawał się polityczny populizm, obiecujący łatwe rozwiązania bolączek życia społecznego i gospodarczego. Podatni na polityczne nowinki byli też mieszkańcy Prus Wschodnich, którzy poparli NSDAP.

Na jesieni 1944 r., w związku ze zbliżającym się frontem, ok. 25% ludności Prus Wschodnich zostało ewakuowanych w głąb Rzeszy. Gdy w styczniu 1945 r. Pisz znalazł się w bezpośrednim zasięgu działań wojennych, władze niemieckie postanowiły ewakuować pozostałą ludność. Ewakuacja przebiegała w niezwykle ciężkich warunkach zimowych, w zagrożeniu walkami. Na zajętych terenach Armia Czerwona niszczyła zabudowę, dokonywała grabieży i prześladowań ludności cywilnej. Wywożono do ZSRR ludzi, urządzenia przemysłowe, zwierzęta domowe. Zdemontowano tory kolejowe. Dodatkowym problemem było zjawisko szabru mienia poniemieckiego. Na mocy decyzji wielkich mocarstw tereny te w 1945 r. przejęła administracja polska. Wczesną wiosną na Ziemię Piską przybyli urzędnicy przyszłego starostwa powiatowego, jednak niewpuszczeni do Pisza przez Rosjan, zatrzymali się w pobliskiej Białej Piskiej. Dopiero w sierpniu 1945 r. w mieście zjawiał się burmistrz Radosław Misiński. Po wyjeździe z Pisza oddziałów radzieckich, we wrześniu przeniesiono tu Starostwo Powiatowe. Powojenną rzeczywistość miasta i okolic wyznaczały problemy związane z odbudową, polskim osadnictwem, weryfikacją narodowościową ludności mazurskiej i wyjazdami pozostałych tu jeszcze Niemców z Polski. W tych latach zniknęło wiele mazurskich wsi, opuszczonych przez dawnych mieszkańców, zapomnianych przez nowych osadników.

W trudnych realiach czasów powojennych rozpoczął się proces tworzenia nowego społeczeństwa Ziemi Piskiej.

W przypadku Pogobia Średniego porzucone mienie zasiedlały głównie osoby z okolic Kolna i Szypliszek, w mniejszym stopniu byli to Polacy przesiedleni zza wschodniej granicy.

Fotografia nr 1. Obchody 300 rocznicy Pogobia Średniego



1.3. Układ funkcjonalno-architektoniczny wsi

Zabudowę wsi tworzą budynki mieszkalne i gospodarcze jeszcze sprzed wojny, a także domy letniskowe rozproszone wokół dróg gruntowych.

W miejscowości tej występuje praktycznie jeden rodzaj zagród: dom mieszkalny stoi równolegle do ulicy z wejściem od podwórza, natomiast budynki gospodarcze powtarzają równoległy układ w stosunku do granicy działki.

Układ funkcjonalny zagród jest także bardzo zbliżony i polega on m.in. na tym, iż przed domem mieszkalnym znajduje się ogródek kwiatowy.

Budynki mieszkalne charakteryzują się prostą budową bryły. Najczęściej położone są na planie prostokąta, a proporcje wysokości dachu do pozostałej części budynku wynoszą w przybliżeniu 2:3. Są przeważnie jednokondygnacyjne, z poddaszem użytkowym bądź strychem. W większości przypadków zostały wybudowane w technologii murowanej z cegły białej i pokrytej tynkiem, rzadziej występują wykonane z cegły czerwonej. Dachy domów są dwuspadowe, pokryte dachówką ceramiczną. Budynki gospodarcze mają najczęściej prostą

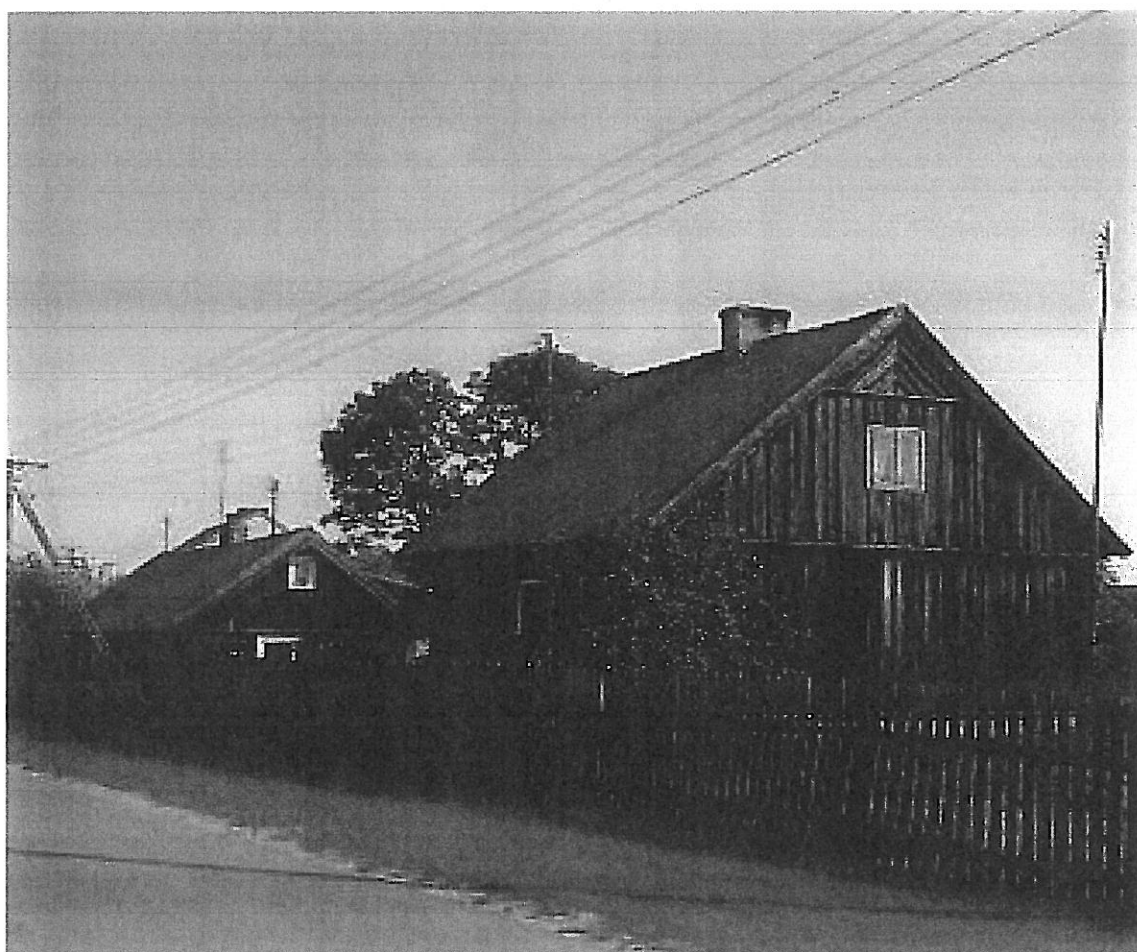
budowę na planie prostokąta z dwuspadowym dachem. Ściany są murowane i pokryte tynkiem, bądź też wykonane z kamienia polnego na zaprawie cementowo-wapiennej.

Do dnia dzisiejszego zachowały się tu drewniane zabytkowe chałupy o nr 16 i 46.

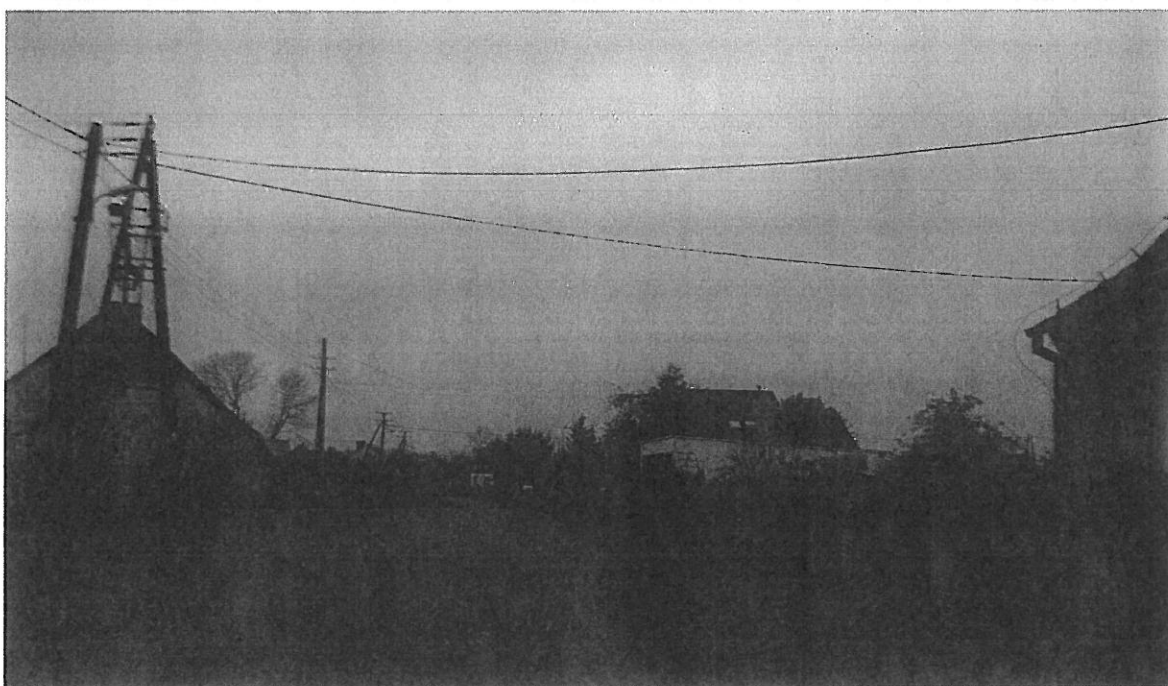
W odległości ok. 0,5 km od wsi znajduje się także stary, poniemiecki cmentarz, który jest w bardzo słabym stanie.

Wieś dysponuje również sklepem spożywczym, który zlokalizowany jest w centralnej części wsi.

Fotografia nr 2. Zabytkowa zabudowa wsi



Fotografia nr 3. Fragmenty głównej ulicy wsi



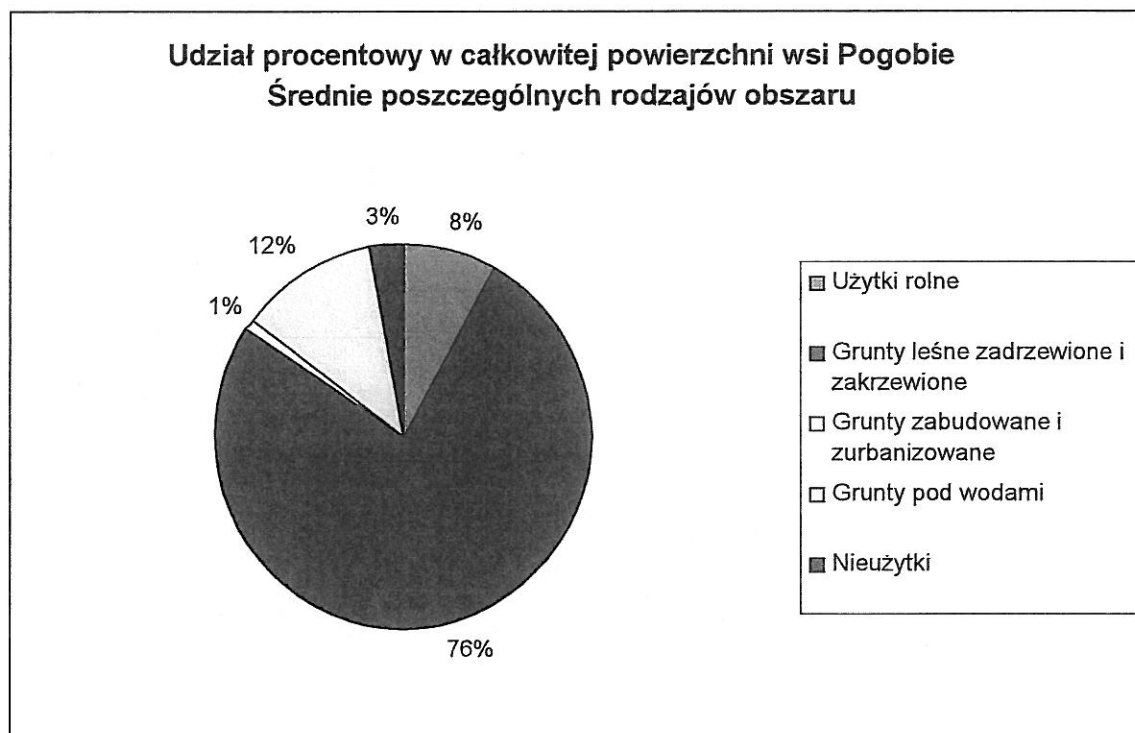
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

2.1. Powierzchnia

Powierzchnia wsi Pogobie Średnie wynosi 65716574 m², a w jej skład wchodzi:

- użytki rolne: 5359140 m²
- grunty leśne zadrzewione i zakrzewione: 50218002 m²
- grunty zabudowane i zurbanizowane: 437537 m²
- grunty pod wodami: 7965136 m²
- nieużytki: 1736759 m²

Udział procentowy poszczególnych obszarów stanowiących ogólną powierzchnię Pogobia Średniego prezentuje poniższy wykres.



Własność gruntów przedstawia się w następujący sposób:

- powierzchnia gruntów Skarbu Państwa – 59884468 m²
- powierzchnia gruntów w użytkowaniu wieczystym – 17500 m²
- powierzchnia gruntów gminy i związków międzygminnych – 173291 m²
- powierzchnia gruntów gminy w użytkowaniu wieczystym – 4524 m²
- powierzchnia gruntów osób fizycznych – 5112681 m²
- powierzchnia gruntów kościołów i związków wyznaniowych – 278210 m²
- powierzchnia gruntów powiatu – 245900 m²

2.2. Ludność

Pogobie Średnie zamieszkuje 240 osób, w tym 115 kobiet i 125 mężczyzn. Strukturę wiekową wsi przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1. Struktura wiekowa ludności Pogobia Średniego

WIEK	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	RAZEM
Do 19 lat	35	34	69
20 - 60	55	74	129
Powyżej 60	25	17	42
OGÓŁEM	115	125	240

Ludność Pogobia Średniego, pomimo iż ma pochodzenie rolnicze w przeważającej mierze nie utrzymuje się z prowadzenia gospodarstwa rolnego. Chów nieznacznych ilości drobiu czy trzody chlewnej stanowi raczej działalność dodatkową i odbywa się głównie na własne potrzeby. Podstawowym źródłem dochodu mieszkańców Pogobia Średniego jest praca najemna w zakładach usługowych, produkcyjnych i przetwórczych w innych miejscowościach, głównie w Piszcu.

2.3. Gospodarka

Obecnie na terenie Pogobia Średniego zarejestrowanych jest 12 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

3. ANALIZA ZASOBÓW WSI POGOBIE ŚREDNIE

RODZAJ ZASOBU	BRAK	O ZNACZENIU MAŁYM	O ZNACZENIU DUŻYM
Środowisko przyrodnicze			
Wody powierzchniowe	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Lasy	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Kopaliny	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Środowisko kulturowe			
Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Walory zagospodarowania przestrzennego	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zabytki	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zespoły artystyczne	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dziedzictwo religijne i historyczne			
Miejsca kultu	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Święta, odpusty, pielgrzymki	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Tradycje, obrzędy, gwara	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Legends, podania i fakty historyczne	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ważne postacie historyczne	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Specyficzne nazwy	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Obiekty i tereny			
Działki pod zabudowę mieszkaniową	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Działki pod domy letniskowe	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Działki pod zakłady usługowe i przemysł	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (spichlerze, kuźnie)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Place i miejsca publicznych spotkań	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Miejsca spotkań i rekreacji	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gospodarka i rolnictwo			
Specyficzne produkty (rolne)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gospodarstwa agroturystyczne	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Położenie oraz ruch turystyczny			
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasta, atrakcje turystyczne, arterie komunikacyjne)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ruch tranzytowy	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Wczasowicze	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Instytucje			
Palcówki opieki medycznej i społecznej	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Szkoły	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dom kultury (świątelnia wiejska)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Organizacje społeczne			
OSP	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Koło Gospodyń Wiejskich	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Inne Stowarzyszenia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Jezioro Pogubie Wielkie jest głównym zasobem przyrodniczym oraz turystycznym wsi Pogubie Średnie. Jezioro ma kształt zbliżony do owalu (oś północ - południe). W północnej części - koło cypla dzielącego ten kraniec na dwie płytkie zatoki - leży duża, wysoka i zalesiona wyspa Ostrów Wielki. Przez jezioro przepływa strumień zdążający z jeziora Brzozolaska do jeziora Pogubia Małego. Brzegi jeziora są płaskie, tylko miejscami łagodnie wzniesione. Zbiornik otaczają lasy i łąki rozłożone na mocno podmokłych gruntach. Jezioro cechuje bogata rzeźba dna, podłoże piaszczyste ze zmienną głębokością. W trzcinach przybrzeżnych gnieździ się wodne ptactwo. Jest tutaj zdecydowanie więcej perkozów, czapli i różnych gatunków kaczek, niż na bardziej uczęszczanych wodnych szlakach. Nierzadko wysoko nad taflą jeziora

można dostrzec latające ptasie drapieżniki. Ta część Pojezierza jest mało uczęszczana, w środku sezonu panuje spokój i można tu znaleźć zaciszne i urokliwe zakątki. Jezioro Pogubie Wielkie w operatach rybackich wpisane jest jako jezioro typu linowo-szczupakowego. Jezioro Pogubie Małe jest rajem dla wędkarzy i obserwatorów przyrody w jej najczystszej postaci. Ma kształt podłużny przez co bardziej przypomina rzekę. Północna część jeziora jest szersza. Brzegi jeziora są łagodnie wzniesione lub płaskie, jedynie we wschodnim paśmie brzegowym są wysokie i strome. W akwenie tym występują liczne gatunki ryb jak: płoć, szczupak, lin i karaś.

Dużym atutem wsi są również otaczające ją lasy stanowiące 76 % powierzchni całego terenu. Występują w nich liczne dzikie zwierzęta takie jak: sarny, dziki, lisy, a także grzyby oraz rośliny typu: jagody, poziomki, które zbiera wielu wczasowiczów.

Podczas gdy Pogubie Średnie dysponuje rzeczywiście cennymi zasobami przyrodniczymi, to nie można tego powiedzieć o zasobach wytworzonych przez człowieka – bazie infrastrukturalnej. Pierwszą rzeczą, która rzuca się w oczy jest brak kanalizacji oraz wodociągu. Jeśli chodzi o drugą kwestię generalnie można to zaakceptować, ale nieuregulowanie spraw związanych z odprowadzeniem ścieków na terenach tak cennych przyrodniczo jest po prostu niedopuszczalne i wymaga natychmiastowych działań. O tym, iż tereny te są bardzo niedoinwestowane świadczyć może także brak infrastruktury społecznej, zapewniającej miejsca spotkań mieszkańcom, szczególnie dzieciom w czasie wolnym, a także bazy sportowej i rekreacyjnej o odpowiednim standardzie. W chwili obecnej we wsi istnieje boisko do piłki nożnej o murawie trawiastej w bardzo przeciętnym stanie, a także plac zabaw dla dzieci, który jednak nie nadaje się do użytkowania.

We wsi znajduje się jeden sklep spożywczy.

4. ANALIZA SWOT

Mocne strony

- Znaczące walory przyrodnicze – jeziora Pogubie Małe, Pogubie Wielkie, lasy, bogata flora i fauna;
- Czyste i niezdegradowane środowisko naturalne;
- Gościnność mieszkańców;
- Grono przywiązanych do tych stron turystów, powracających niemal co roku;
- Rezerwat ptactwa wodnego;
- Las ochronny „Szast”.

Słabe strony

- Brak kanalizacji i wodociągu;
- Brak infrastruktury społecznej służącej pogłębianiu więzi międzyludzkich;
- Brak infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej na odpowiednim poziomie;
- Słabo zagospodarowane nadbrzeże jeziora;
- Niski poziom warunków życia;
- Niski stan zasobności gospodarstw domowych;
- Słabe wykorzystanie potencjału turystycznego;
- Wysokie bezrobocie ukryte;
- Niska jakość gruntów do prowadzenia działalności rolniczej;
- Peryferyjność w skali kraju i Unii Europejskiej.

Szanse

- Możliwość uzyskania wsparcia ze środków unijnych;
- Rozwój turystyki wiejskiej, agroturystyki oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców (zapobieganie bezrobociu, rozwój indywidualny)

Zagrożenia

- Wysokie bezrobocie ukryte;

- Światowy kryzys finansowy, a co za tym idzie mniejsza liczba przyjeżdżających wczasowiczów;
- Odpływ młodych ludzi, emigracja zarobkowa;
- Niski przyrost naturalny;
- Brak zainteresowania terenem inwestorów krajowych i zagranicznych;
- Brak kompleksowych inwestycji w infrastrukturę techniczną.

Podczas prac nad Planem Odnowy Miejscowości Pogobie Średnie przeprowadzono spotkania z mieszkańcami, podczas których zostały określone potrzeby oraz zadania inwestycyjne na terenie wsi. Stworzona została lista zadań priorytetowych:

- 1) Doposażenie placu zabaw;
- 2) Organizacja festynów wiejskich;
- 3) Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem;
- 4) Budowa strażnicy OSP i rozbudowa świetlicy wiejskiej;
- 5) Budowa kanalizacji sanitarnej;
- 6) Budowa tarasu widokowego wraz z parkingiem (obiekt usytuowany nad jeziorem Pogobie Wielkie).

Harmonogram realizacji powyższych działań przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Harmonogram realizacji zadań w latach 2010-2016 na terenie wsi Pogobie Średnie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zadanie nr 1							
Zadanie nr 2							
Zadanie nr 3							
Zadanie nr 4							
Zadanie nr 5							
Zadanie nr 6							

Planowane koszty do poniesienia (w PLN) w poszczególnych latach zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Planowane nakłady inwestycyjne w latach 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zadanie nr 1	11 000						
Zadanie nr 2	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Zadanie nr 3		50.000					
Zadanie nr 4				*100.000	400.000		
Zadanie nr 5				700.000	700.000		
Zadanie nr 6					100.000	100.000	

*roboty przygotowawcze, fundamenty i ściany piwnic

Przedsięwzięcia, o których jest mowa powyżej będą polegać na:

Zadanie nr 1 – doposażenie placu zabaw.

Celem zadania jest doposażenie istniejącego placu zabaw, w nowe instalacje. W ramach tego przedsięwzięcia ustawione zostaną huśtawki, piaskownica, domki, zjeżdżalnie.

Zadanie nr 2 – organizacja festynów wiejskich.

W ramach planowanego cyklu imprez odbywać się będą koncerty, przedstawienia, występy lokalnych artystów oraz prezentacje sztuki i kultury ziemi piskiej. Celem takiego przedsięwzięcia jest urozmaicenie i podniesienie poziomu zamieszkania na terenie wiejskim, integracja mieszkańców wsi, wypełnienie wolnego czasu przybyłym turystom oraz zainteresowanie ich pięknem i bogactwem kulturowym tej części Mazur.

Fotografia nr 4. Festyn wiejski



Zadanie nr 3 – budowa boiska sportowego wraz z zapleczem.

Zadanie ma na celu wyrównanie istniejącego boiska oraz ułożeniu na nim nowej murawy. Obecne boisko do piłki nożnej jest w bardzo złym stanie technicznym i określenie go klepiskiem nie mijaloby się z prawdą. Jego nawierzchnia jest nieutwardzona, nierówna i porośnięta kępami trawy. Sytuacja ta jest niekorzystna, ponieważ zniechęca do uprawiania sportów, a także może stanowić zagrożenie dla zdrowia (niełatwo o kontuzje i urazy kończyn dolnych). Brak bazy sportowej o odpowiednim standardzie powoduje, iż młodzież i dzieci mają olbrzymie problemy ze zorganizowaniem sobie wolnego czasu. Powoduje to, iż szukają innych rozrywek, często niebezpiecznych, czy dla nich nieodpowiednich (palenie papierosów, picie alkoholu). Obecny stan rzeczy sprawia także, iż talenty sportowe są marnowane. Wiele uzdolnionych pod względem sportowym osób nie może rozwijać swoich umiejętności i zainteresowań.

Należy pamiętać, iż teren wsi Pogobie Średnie ze względu na położenie wśród jezior jest atrakcyjnym miejscem do wypoczynku. Niestety istotnym problemem dla osób aktywnie

spędzających swój wolny czas w tej miejscowości jest brak bazy sportowej. Przez to trudno jest mówić o urozmaiconym pobycie, a tym samym pełnej satysfakcji turystów.

Celem tego zadania będzie zatem rozwijanie zainteresowań sportowych mieszkańców Pogobia Średniego, wypełnienie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, poprawienie kondycji fizycznej ludności wiejskiej oraz zapewnienie dodatkowych atrakcji przyjeżdżającym turystom.

Zadanie nr 4– rozbudowa strażnicy OSP i świetlicy wiejskiej.

W ramach zadania planuje się rozbudowę strażnicy i wyposażenie jej w niezbędny sprzęt gaśniczo-ratowniczy. Analizowana inwestycja wpisuje się w realizację jednego z celów wizji Polski do roku 2015- „Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa”, zawartego w „Strategii rozwoju kraju 2007-2015”. Przewiduje on m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu i katastrofom naturalnym, technologicznym oraz spowodowanym działaniami człowieka. Konieczność realizacji zadania wynika z faktu, iż OSP w Pogobiu Średnim nie dysponuje odpowiednim sprzętem do zwalczania klęsk żywiołowych w postaci pożarów, przede wszystkim lasów i łąk. Lasy stanowią 76 % powierzchni sołectwa, a zatem jest to trudny teren do ochrony w konfrontacji z ogniem. Obecny budynek OSP wymaga także zwiększenia powierzchni użytkowej co ma szczególne znaczenie dla zapewnienia sprawności działania służb ratowniczych.

Równocześnie z rozbudową OSP planowana jest rozbudowa świetlicy wiejskiej, która zlokalizowana jest w budynku strażnicy. Budynek świetlicy wiejskiej pełni szereg funkcji ważnych z punktu widzenia miejscowej ludności. Jest to przede wszystkim miejsce spotkań o charakterze typu: zebrania, posiedzenia, narady, zabawy, czy też spotkania integracyjne. Szczególnie ważną rolę pełni w życiu dzieci i młodzieży. W okresie od późnej jesieni do wczesnej wiosny, kiedy to pogoda nie dopisuje młodzi ludzie bez większych ograniczeń mogą spędzać swój wolny czas na grach i zabawach np. na grze w tenisa stołowego, bilard). Obecnie budynek, w którym zlokalizowana jest świetlica wiejska wymaga rozbudowy z uwagi na zbyt małą powierzchnię użytkową.

W związku z powyższym należy zauważyć, iż rozbudowa świetlicy będzie miała duże znaczenie w zaspokajaniu potrzeb kulturalno-społecznych mieszkańców wsi. Inwestycja będzie długofalowo oddziaływać na poprawę standardu zamieszkania we wsi Pogobie Średnie oraz zapewni warunki do spędzania wolnego czasu najmłodszym.

Fotografia nr 5. Strażnica OSP wraz ze świetlicą wiejską



Zadanie nr 5 – budowa kanalizacji sanitarnej.

Wybudowanie kanalizacji sanitarnej wraz z pompowniami ścieków jest celem priorytetowym Pogobia Średniego. Teren sołectwa jest obszarem ekologicznie czystym. Bogate zasoby przyrodnicze sprawiają, iż konieczna jest ochrona przed zanieczyszczeniami zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Ewentualne pogorszenie jakości wody w jeziorze mogłoby przynieść katastrofalne skutki dla lokalnych przedsiębiorców działających w zakresie obsługi ruchu turystycznego. Sytuacja taka oddziaływałaby także negatywnie na zdrowie mieszkańców Pogobia Średniego.

Zadanie nr 6 – budowa tarasu widokowego wraz z parkingiem.

Wybudowanie tarasu widokowego stworzy dogodne warunki do swobodnego korzystania z zasobów środowiska przyrodniczego okolicznych terenów, poprawiając tym samym atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną wsi. Parking stworzy właściwe miejsca postojowe na terenach Lasów Państwowych poprawiając bezpieczeństwo ludzi i zwierząt.

MISJA I CELE STRATEGICZNE

MISJA: Wieś zapewniająca wysoki standard zamieszkania oraz atrakcyjna dla turystów. _____

Realizacja określonej misji wymaga dokładnego sprecyzowania celów strategicznych, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do jej spełnienia.

Cel strategiczny nr 1: Wzrost atrakcyjności zamieszkania poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych mieszkańców wsi. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Doposażenie placu zabaw;
2. Organizacja festynów wiejskich - pełniejsza integracja mieszkańców;
3. Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem;
4. Rozbudowa strażnicy OSP i rozbudowa świetlicy wiejskiej - zapewnione zostaną warunki do organizacji przedsięwzięć społeczno-kulturalnych, integracyjnych, edukacyjnych;
5. Budowa kanalizacji sanitarnej;
6. Budowa tarasu widokowego wraz z parkingiem (obiekt usytuowany nad jeziorem Pogubie Wielkie)

Cel strategiczny nr 2: Wspieranie rozwoju turystyki.

Cel zostanie osiągnięty poprzez podniesienie atrakcyjności turystycznej wsi dzięki wybudowaniu następującej infrastruktury:

1. Budowa tarasu widokowego wraz z parkingiem;
2. Doposażenie placu zabaw;
3. Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem;

Określone powyżej cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, tworzenie warunków do przekształceń w rolnictwie, powstania różnorodnej, wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz alternatywnych źródeł utrzymania na wsi. Ponadto zapewniają stałą poprawę warunków życia i zamieszkania.

Wpływają również na rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego.

SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegać stałemu monitorowaniu. Proces ten będzie miał na celu analizowanie stanu zaawansowania założonych działań oraz ich zgodności z postawionymi założeniami. Plan będzie modyfikowany poprzez korekty i uaktualnianie jego zapisów. Weryfikacja stanu realizacji zaplanowanych zadań będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowania inwestycji, poprzez realizację, aż do jej zakończenia. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej - sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, wskaźników, statystyk.

Przewodniczący Rady

Stanisław Olsender

